

FINANSDEPARTEMENTET

Finanstilsynet
Postboks 1187 Sentrum

0107 OSLO

Deres ref

Vår ref
09/6018 Ane/IJR

Dato
17.12.2010

Statsbudsjettet 2011 - Finanstilsynet - tildelingsbrev

Innhold

1.	Innledning	2
2.	Formål og utfordringer	2
2.1	Formål og hovedoppgaver	2
2.2	Sentrale innsatsområder	2
3.	Prioriterte oppgaver	4
4.	Rapportering og resultatoppfølging	7
5.	Administrative og andre forhold	8
5.1	Bemanning og personalforvaltning	8
5.2	Sikkerhet og beredskap	10
5.3	Statens kommunikasjonspolitikk	11
5.4	Elektronisk forvaltning	11
5.5	Evalueringer	11
5.6	Brukerundersøkelser	11
5.7	Tilgjengeliggjøring av generell informasjon	12
5.8	Risikostyring og intern kontroll	12
6.	Budsjetttildelinger og fullmakter	14

1. INNLEDNING

I det følgende meddeles Stortingets budsjettvedtak og Finansdepartementets styringssignaler for Finanstilsynets virksomhet i 2011, jf. Prop. 1 S (2010-2011) for Finansdepartementet og Innst. 3 S og Innst. 5 S (2010-2011) fra finanskomiteen.

2. FORMÅL OG UTFORDRINGER

2.1 Formål og hovedoppgaver

Finanstilsynets oppgaver er fastlagt i lov av 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet med finansinstitusjoner mv. (finanstilsynsloven), og i de ulike særlovene for områdene og institusjonene som er underlagt tilsyn av Finanstilsynet. Finanstilsynet skal påse at institusjonene virker på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov samt med den hensikt som ligger til grunn for institusjonenes opprettelse, formål og vedtekter.

Finanstilsynets arbeidsområde omfatter finanssektoren med bank-, forsikrings- og verdipapirvirksomhet, og dessuten eiendomsmeglings-, inkasso-, revisor- og regnskapsførervirksomhet.

Finansdepartementet viser til at Finanstilsynet høsten 2010 har vedtatt en ny strategiplan for perioden fram til 2014, da hovedformålet er å bidra til finansiell stabilitet og velfungerende markeder.

Dette er konkretisert i følgende delmål:

- Solide og likvide finansinstitusjoner
- God overvåking av risiko i økonomi og markeder
- Forbrukerbeskyttelse gjennom god informasjon og rådgivning
- Egnede ledelse og tilfredsstillende virksomhetsstyring i foretakene
- Robust infrastruktur som sørger for betryggende betalinger, handel og oppgjør
- Tilstrekkelig og pålitelig finansiell informasjon
- God markedsatferd
- Effektiv krisehåndtering

2.2 Sentrale innsatsområder

I Prop. 1 S (2010-2011) har Finansdepartementet omtalt Finanstilsynets sentrale utfordringer og innsatsområder de nærmeste årene. Det vises til proposisjonens side 48. I angivelsen av sentrale innsatsområder nedenfor er det foretatt enkelte justeringer og suppleringer. Finanstilsynet deler sine virkemidler for å nå hovedmål og delmål inn i henholdsvis tilsyn og overvåking, forvaltning, regelverksutvikling og informasjon og

kommunikasjon. Finansdepartementet anser at følgende tiltak er sentrale for Finanstilsynet de nærmeste år:

Tilsyn og overvåking

- Bidra til å håndtere de utfordringer den internasjonale finanskrisen fortsatt kan medføre for norske institusjoner og kunder. Føre tilsyn med at foretakenes risikoeksponering er tilpasset soliditet og kvalitet på risiko- og styringssystemer.
- Legge vekt på en risikobasert tilnærming i prioriteringen av tilsynsarbeidet og prioritere institusjoner og områder som har størst betydning for finansiell stabilitet og velfungerende markeder
- Legge vekt på makrotilsyn og makroøkonomisk overvåking og identifisere utviklingstrekk i økonomi, markeder og institusjoner som kan true finansiell stabilitet. Foreta analyser og følge opp forhold som kan gi indikasjoner på endringer i finansinstitusjonenes risiko.
- Legge vekt på operasjonell risiko gjennom økt tilsynsvirksomhet med virksomhetens bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), og regelmessige risiko- og sårbarhetsanalyser for IKT-området.
- Følge opp endringer i infrastrukturen knyttet til markeder for finansielle instrumenter og legge vekt på god oppfølging av informasjon fra utstederforetakene
- Følge opp endringer i internasjonale krav til institusjoner og tilsynsstandarder.
- Videreføre samarbeidet med utenlandske tilsynsmyndigheter.
- Bruke elektroniske spørreskjema og egenmeldinger i tilsynsundersøkelser der dette er hensiktsmessig.
- Fortsette tilsynssamarbeidet med Den norske Revisorforening og Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening.

Forvaltning

- Arbeide for at finansmarkedet er preget av effektiv konkurranse og prisdannelse.
- Legge økt vekt på hensynet til forbrukerbeskyttelse og videreføre samarbeidet med forbrukermyndigheter og bransjeorganisasjoner for å bidra til at det effektivt gis objektiv og pålitelig informasjon til forbrukerne om finansielle produkter og risiko forbundet med disse.
- Løpende vurdere ulike godkjenningprosedyrer for tillatelse til å drive virksomhet i finansmarkedet.
- Videreføre arbeidet med å sikre kvalitet både i vedtak truffet av Finanstilsynet og i forberedelse av saker for departementet.

Regelverksutvikling

- Bidra til hensiktsmessig utvikling av norsk regelverk på finansmarkedsområdet, særlig i lys av erfaringene fra den internasjonale finanskrisen, og nye internasjonale regler for kapital, likviditet og tilsyn.
- Forberede gjennomføring av Solvens II-reglene for forsikring i norske lover og forskrifter.
- Forbedre produktregler, herunder vurdere harmonisering av regelverk der dette er naturlig.
- Vurdere innhold og frekvens for rapportering, også i lys av den internasjonale finanskrisen.
- Vurdere bruk av bransjenormer, markedsdisiplin og selvregulering der dette kan utfylle lover og regler.

Informasjon og kommunikasjon

- Legge til rette for innsyn og forutsigbarhet i Finanstilsynets virksomhet.
- Gi god informasjon om lover og regler, og om andre forhold av betydning for finansmarkedet og for finansinstitusjonenes kunder.
- Benytte elektroniske kanaler for informasjon og kommunikasjon.
- Gjennomføre brukerundersøkelser, høringer og kontaktmøter for å sikre god kommunikasjon med berørte parter.

Virksomhetsutøvelse

- Legge vekt på samordning av tilsynet med de ulike deler av finans- og verdipapirmarkedet.
- Utnytte mulighetene innenfor IKT for på en effektiv måte å nå Finanstilsynets mål.
- Gjennomgå arbeidsprosessene med sikte på effektivisering.
- Tilstrebe en høy servicegrad med mål om at de fleste forvaltningssaker skal behandles i løpet av 30 dager.

3. PRIORITERTE OPPGAVER

Finansdepartementet har i Prop. 1 S (2010-2011) angitt hvilke oppgaver som skal prioriteres i 2011. Det vises til proposisjonens side 52. I angivelsen av prioriterte oppgaver nedenfor er det foretatt enkelte suppleringer. Departementet ber om at følgende oppgaver prioriteres i 2011:

I. Finansiell stabilitet

- Finanstilsynet skal overvåke utviklingstrekk i institusjoner, markeder og i økonomien som helhet, med sikte på å identifisere forhold som kan true finansiell stabilitet og på risiko i de enkelte institusjoner. Finanstilsynet må herunder ha fokus på å avdekke systemrisiko og på tiltak som kan redusere risiko for finansiell

ustabilitet. Finanstilsynets utgangspunkt i individuelle data fra institusjonene, såkalte "bottom-up" analyser, vil være en viktig forutsetning for analysene av risiko både på mikro- og makronivå. Det er viktig at de virkemidlene Finanstilsynet har tilgjengelig, brukes til å følge opp risiki som identifiseres både på makro- og mikronivå. Finanstilsynet må i særlig grad følge opp systemviktige institusjoner, herunder å innføre krav om plan for håndtering av krise i enkeltinstitusjoner, såkalte "living wills" for systemviktige banker.

- Finanstilsynet må følge opp bankenes utlån til boligformål i lys av Finanstilsynets nye retningslinjer.
- Bidra til å håndtere problemer som den internasjonale finanskrisen fortsatt kan medføre for norske institusjoner og kunder.

II. Regelverk

- På grunnlag av erfaringene fra krisen internasjonalt og i Norge skal Finanstilsynet bidra til å utvikle regelverk og praksis med sikte på en mest mulig robust finansnæring. I dette arbeidet må tilsynet spille en aktiv rolle i de europeiske tilsynsorganer.
- Oppfølging av nye internasjonale regler for kapitaldekning, likviditet, og å få på plass oppdaterte systemer for rask utbetaling av sikrede bankinnskudd.
- Forberede innføring av nye soliditetsregler for forsikringsselskaper (Solvens II), herunder lover, forskrifter, tilsynsmetodikk, modellgodkjenning og rapportering.

III. Tilsyn

- Sørge for rask og effektiv håndtering av brudd på lover og regelverk, og dessuten sikre gode etiske normer og ordnede forhold blant aktørene i finansmarkedet.
- Gjennomføre stedlig tilsyn i tilstrekkelig omfang. I tilsynet med institusjoner må det særlig legges vekt på solid egenkapital for å begrense risiko, at likviditeten er tilstrekkelig og at operasjonell risiko er under god kontroll. Dette gjelder ikke minst tilsyn med institusjoners bruk av IKT-systemer med utgangspunkt i risiko- og sårbarhetsanalyser.
- Bidra til et godt og effektivt tilsyn og regelhåndheving vedrørende alt regelverk knyttet til pensjoner og livsforsikring.
- Sikre et effektivt tilsyn og effektiv oppfølging av forbrukerrelaterte spørsmål, og påse at foretakene gir relevant, tydelig og forståelig informasjon om de ulike finansproduktene.
- Gjennomføre forvaltningsoppgaver og tilsyn knyttet til endringer i infrastrukturen for verdipapirirområdet, herunder oppfølging av sentral motpartsløsning (CCP) i verdipapiroppkjøret. Oppfølging og effektivisering av løpende rapportering fra verdipapirforetakene, herunder transaksjonsrapportering.
- Sikre tilsynet med revisorer og revisjonsselskaper som reviderer foretak av allmenn interesse. Følge opp øvrige lovendringer som gjennomfører

revisjonsdirektivet, herunder vurdere behovet for forskrifter og slutføre nødvendige tilpasninger i Revisorregisteret.

- Sikre god forretningsskikk for verdipapirforetak, særlig med sikte på investorbeskyttelse.

IV. Øvrige viktige oppgaver

- Bidra til god informasjon til forbrukere og investorer om risiko og andre egenskaper ved finansielle produkter, i samarbeid med forbruker- og bransjeorganer og gjennom samarbeid om informasjon på www.finansportalen.no
- Benytte tilbakemeldinger fra brukerundersøkelser blant tilsynsenheter, bransjeorganisasjoner og samarbeidende myndigheter til å utvikle og forbedre tilsynets virksomhet.
- Medarbeidernes kompetanse er et viktig grunnlag for Finanstilsynets virksomhet. Det er fortsatt viktig å rekruttere, beholde og utvikle god kompetanse. For å sikre riktig ressursbruk skal det foretas nødvendige tilpasninger i arbeidsprosesser og organisering.

Den internasjonale finanskrisen viste behovet for god likviditet og god likviditetsstyring i institusjonene. Det er svært viktig at institusjonene har tilstrekkelig likviditet til å kunne motstå perioder med svakt fungerende penge- og kapitalmarkeder, og Finanstilsynet må innenfor gjeldende regelverk arbeide aktivt overfor institusjonene for å styrke foretakenes likviditet og likviditetsstyring. Finanstilsynet skal særlig legge vekt på likviditetssituasjonen i institusjoner som er viktige for finansiell stabilitet. Finansmarkedets kompleksitet øker, og Finanstilsynets arbeid med forbrukerrelaterte spørsmål blir stadig viktigere. Det er viktig at Finanstilsynet på en god måte ivaretar forbrukerhensyn, og utøver effektivt tilsyn på dette området. Det er vesentlig at Finanstilsynet sørger for at lover og regler overholdes, og at Finanstilsynet raskt og effektivt håndterer brudd på regelverket. Med den kompleksitet som nå er i finansmarkedet, og med de stadig nye produktløsninger som markedsføres, er det også enda viktigere enn tidligere at Finanstilsynet legger betydelig vekt på forbrukerrelaterte spørsmål, og herunder, i samarbeid med forbruker- og bransjeorganer og gjennom samarbeid om informasjon på finansportalen.no, påser at foretakene gir relevant og forståelig informasjon om de ulike finansproduktene.

Utviklingen på IKT-området innebærer at institusjonene står overfor en økende operasjonell risiko i takt med økt avhengighet av IKT-systemer. Virksomheten i finansinstitusjonene er kompleks, transaksjonsvolumene er høye og de underliggende IKT-plattformene er komplekse. Økt bruk av utkontraktering av systemene gir nye utfordringer i styringer av operasjonell risiko i institusjonene. Det er viktig at Finanstilsynet følger nøye med på institusjonenes operasjonelle risiko og rapporterer

fortløpende til Finansdepartementet om forhold som kan utgjøre særlige stabilitetsmessige risikofaktorer.

Internasjonalt rettet arbeid har økt som følge av internasjonaliseringen av finansnæringen og som følge av internasjonale forpliktelser. Departementet legger til grunn at Finanstilsynet bruker og videreutvikler sin kontakt med ulike internasjonale organer og sitt samarbeid med andre lands tilsynsmyndigheter i arbeidet med å styrke og effektivisere tilsynet. En utvikling i retning av integrasjon av bank og forsikring i Norden medfører særlige problemstillinger som fortsatt må følges opp på en hensiktsmessig måte av tilsynet. Den internasjonale finanskrisen har understreket behovet for internasjonalt samarbeid.

Fra og med sommeren 2008 ble det tillatt at utenlandske forsikringsselskaper skal kunne inngå pensjonsavtaler etter lov om foretakspensjon, lov om innskuddspensjon og lov om individuell pensjonsordning uten å være etablert i Norge med filial eller datterselskap. Finansdepartementet vil understreke betydningen av tilsynsarbeid på dette området, herunder at tilsynet sørger for tilfredsstillende samarbeid med andre relevante offentlige myndigheter. Det er generelt meget viktig å sikre at lovens krav oppfylles ved de skattefavoriserte ordningene, jf. Ot.prp. nr. 1 (2004-2005) og Innst. O. nr. 10 (2004-2005).

Dersom forutsetningene for prioriteringene endres vesentlig i løpet av det aktuelle budsjettår, kan det bli behov for endringer av prioriteringene. Departementet vil også i 2011 følge opp eventuelle avdekkede behov for endringer i prioriteringene i den løpende styringsdialogen med Finanstilsynet. Finanstilsynet skal også foreta en løpende vurdering av forhold i markedet, herunder av makroøkonomiske utviklingstrekk og i andre risikofaktorer, av betydning for prioriteringene.

Departementet legger til grunn at Finanstilsynets arbeid med forvaltning og utvikling av regelverk videreføres i 2011.

4. RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING

Departementet ber Finanstilsynet om å utarbeide en *årsrapport* for virksomheten i 2011, og denne bes sendt til departementet senest 24. februar 2012. Årsrapporten skal gi en strukturert oversikt over viktige sider ved virksomheten i 2011. Oppnådde resultater, basert på de styringssignaler som er omtalt i tildelingsbrevet, skal angis og vurderes. Departementet viser til at slik rapportering avgis gjennom framleggelsen av Finanstilsynets årsmelding samt en egen *kortrapport*.

I kortrapporten for 2011 bes Finanstilsynet vektlegge analyse av sammenhengen mellom ressursbruk og resultater. I kortrapporten skal det også redegjøres for i hvilken grad det har inntruffet vesentlige uforutsette hendelser, eller at hendelser er blitt vesentlig mer alvorlig enn forventet, og hvordan dette er håndtert. Finanstilsynet skal videre som ledd i resultatrapporteringen angi status for og virkning av risikoreduserende tiltak knyttet til faktorer med høy risiko, jf. pkt 5.7. Departementet ber om at eventuelle vurderinger rapporteres på en måte som sikrer fortrolighet. Offentliggjøring kan medføre negative konsekvenser.

Årsrapporten skal inneholde en omtale av regnskapet. Bevilgning og regnskap skal presenteres på postnivå og avvikene skal kort kommenteres.

Departementet forutsetter at Finanstilsynet også utarbeider *statusrapporter* med en vurdering av etatens budsjettmessige situasjon per 1. april og 1. oktober 2011. Statusrapportene skal utarbeides uavhengig av om det foreligger behov for å endre vedtatt bevilgning, og de skal omfatte både utgifter og inntekter. Statusrapportene må sendes departementet senest innen henholdsvis 20. april og 20. oktober.

Finanstilsynet skal *regelmessig rapportere* til departementet om avgjørelser som Finanstilsynet har truffet i medhold av delegert myndighet. Det vises i denne sammenheng til departementets brev til Finanstilsynet 14. desember 1994 vedrørende rapporteringsrutiner, samt til departementets brev til Finanstilsynet 12. august 2008.

Rapportering med hensyn til personalforvaltning, sikkerhet og beredskap, statlig informasjonspolitikk, elektronisk forvaltning, evalueringer, brukerundersøkelser og tilgjengeliggjøring av generell informasjon er omtalt i punkt 5.1 til 5.7 nedenfor. Finanstilsynets arbeid med risikostyring og intern kontroll samt krav til rapportering om dette arbeidet, er særskilt behandlet under punkt 5.8.

Rapportering for øvrig er angitt i vedlagte styringskalender for 2011. Dersom det skulle være behov for det, for eksempel pga. uforutsette hendelser, legger departementet som tidligere til grunn at Finanstilsynet straks tar kontakt med Finansdepartementet, uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter.

5. ADMINISTRATIVE OG ANDRE FORHOLD

5.1 Bemanning og personalforvaltning

Rapportering

Sentrale forhold på personalområdet skal omtales i den ordinære årsrapporten. Mer omfattende faktarapportering og utdyping legges som vedlegg til årsrapporten.

Finansdepartementet vil imidlertid fortsatt gjennomføre egne rapportmøter hvor personalområdet gjennomgås.

Bemanning og personalområdet i virksomheten

Den viktigste innsatsfaktoren for Finanstilsynet er de ansatte. Bemanning og personalforvaltning, slik som medarbeidernes kompetanse til oppgaveløsning, må knyttes til de ulike hovedmål og styringsparametere for virksomheten. Virksomheten må iverksette tiltak som sikrer virksomhetskritisk kompetanse. Finanstilsynet står overfor mange kompliserte faglige spørsmål som stiller store krav til de ansattes kompetanse. Virksomheten må løpende vurdere behovet for spesialisering og spisskompetanse på utvalgte områder. Organisatoriske endringer av en viss viktighet skal forelegges departementet.

I årsrapporten skal Finanstilsynet omtale statistikk over utviklingen i antall arbeidsplasser i de deler av landet hvor virksomheten er lokalisert. I årsrapporten bes Finanstilsynet gi en generell vurdering og analyse av personalmessige forhold og administrative oppgaver knyttet til virksomhetens hovedmål og styringsparametere, herunder:

- Bemanningsmessig kapasitet og kompetanse til oppgaveløsning
- Arbeid med kompetanseutvikling, herunder lederutvikling
- Virksomhetens aldersdemografi
- Personalmessige forhold ved omstillingsprosjekter

Likestilling

Departementer, etater og andre statlige virksomheter skal arbeide aktivt for å fremme likestilling innenfor sitt fagområde og skal redegjøre for sitt arbeid med likestilling i de årlige budsjettproposisjonene. Finanstilsynet bes om å gi en redegjørelse iht. kravet i likestillingslovens § 1 bokstav a i årsrapporten. Tilsvarende redegjørelse bes også innarbeidet i virksomhetens bidrag til budsjettproposisjonen.

Tiltak for å sikre kjønnslikevekt i lederstillinger

Kvinner er underrepresentert i lederstillinger i staten. Finanstilsynet bes om at det i årsrapporten redegjøres for status og hvilke tiltak som er iverksatt for å sikre kjønnslikevekt i lederstillinger.

Inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen)

IA-avtalen krever at deltakende virksomheter skal forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærvær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Den enkelte virksomhet skal sette aktivitets- og resultatmål for å redusere sykefraværet, øke sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne, og stimulere til at yrkesaktivitet

etter fylte 50 år forlenges med seks måneder. Departementet ber om at det i årsrapporten systematisk blir beskrevet aktivitets- og resultatmål, og at det redegjøres for resultatoppnåelsen og de aktivitetene som støtter opp under denne.

Ansvar for lærlinger

Den enkelte virksomhet skal vurdere hvilke lærefag som kan være aktuelle for virksomheten. På bakgrunn av denne vurderingen bør det, innenfor virksomhetens rammer, legges til rette for inntak av lærlinger med mål om økning av antallet lærlinger sammenliknet med 2010. Departementet ber om at det i årsrapporten rapporteres om hvilke lærefag som vurderes som aktuelle og antall lærlinger fordelt på lærefag.

Helse, miljø og sikkerhet

Finanstilsynet har ansvar for at helse, miljø og sikkerhet (HMS) er godt ivaretatt. Departementet ber om at det i årsrapporten gis en orientering om virksomhetens arbeid på dette området.

Mangfold

Finansdepartementet forutsetter at Finanstilsynet iverksetter tiltak for å fremme mangfold i forbindelse med rekruttering, personalforvaltning og i publikumsrettede tjenester. Departementet ber om at Finanstilsynet redegjør for dette arbeidet i årsrapporten.

Etikk

Det er viktig at Finansdepartementets underliggende virksomheter utfører sine oppgaver i tråd med statens etiske retningslinjer. Blant annet gjelder dette i kunde- og leverandørrelasjoner. Departementet legger til grunn at statens generelle etiske retningslinjer er implementert i alle ledd i virksomheten og at virksomheten praktiserer egne normer og retningslinjer. Departementet ber om at det rapporteres om status på området generelt og at eventuelle forhold av uheldig karakter omtales spesielt.

5.2 Sikkerhet og beredskap

Finansdepartementet har som mål at det innen departementets ansvarsområde skal foregå et systematisk samfunnssikkerhetsarbeid, og at det skal foreligge en tilfredsstillende beredskap for å kunne håndtere ekstraordinære hendelser. Departementet forventer at Finanstilsynet har foretatt en skriftlig kartlegging av risiko og sårbarhet på eget ansvarsområde, at det er utarbeidet nødvendige beredskapsplaner og at tilsynet hvert år arrangerer eller deltar på beredskapsøvelser.

Finansdepartementets krav og forventninger til beredskapsarbeidet er nærmere omtalt i departementets brev 7. november 2008. Departementet ber om at Finanstilsynet i

årsrapporten for 2011 redegjør for sikkerhets- og beredskapsmessige utfordringer som er identifisert, og for det konkrete arbeidet i løpet av året, herunder om beredskapsøvelser etaten har gjennomført.

5.3 Statens kommunikasjonspolitikk

Regjeringen vedtok en ny statlig kommunikasjonspolitikk 16. oktober 2009. Kommunikasjonspolitikken inneholder de sentrale mål og prinsipper for statens kommunikasjon med innbyggere, næringsliv, organisasjoner og annen offentlig virksomhet. Politikkdokumentet skal være et utgangspunkt og rammeverk for utarbeidelse av lokale planer og strategier for informasjon og kommunikasjon.

5.4 Elektronisk forvaltning

Finanstilsynet skal i tjenesteutviklingen vurdere hvordan IKT kan anvendes for å gjøre brukernes møte med det offentlige enklere og frigjøre ressurser for brukerne og etaten.

Det vises til Fornyings-, administrasjons- og kirke departementets rundskriv P4/2010 av 16. november 2010 om samordning og styring av IKT-relaterte investeringer i staten. Føringerne i dette rundskrivet forutsettes lagt til grunn.

5.5 Evalueringer

Det vises til krav i Reglement for økonomistyring i staten om periodiske evalueringer av virksomhetens oppgaveløsning og virkemiddelbruk. Departementet ber Finanstilsynet rapportere om gjennomførte evalueringer på Finanstilsynets område. Eksterne evalueringer som ikke er unntatt offentlighet, anbefales offentliggjort på evalueringsportalen.no.

5.6 Brukerundersøkelser

Alle statlige etater skal regelmessig gjennomføre brukerundersøkelser, og resultatet av brukerundersøkelsene skal være offentlige. Departementet viser til at Finanstilsynet de senere år har gjennomført flere brukerundersøkelser blant tilsynsenhetene for å få en tilbakemelding fra brukerne på Finanstilsynets utøvelse av virksomheten.

Departementet ber om at Finanstilsynet i årsrapporten for 2011 rapporterer om det har vært gjennomført brukerundersøkelser og om disse er gjort offentlig tilgjengelige. Dersom Finanstilsynet ikke gjennomfører brukerundersøkelser i 2011, bes det om at det i årsrapporten rapporteres om når slike brukerundersøkelser vil finne sted. Alle departementer skal tidlig i 2012 rapportere til Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet om gjennomførte brukerundersøkelser i 2011.

5.7 Tilgjengeliggjøring av generell informasjon

Finanstilsynet skal gjøre egnede og eksisterende rådata tilgjengelige i maskinlesbare formater. Dette gjelder informasjon som har samfunnsmessig verdi, kan viderebrukes, som ikke er taushetsbelagt og der kostnadene ved tilgjengeliggjøring antas å være beskjedne (bortfall av inntekter ved salg av data anses som en kostnad). Formater og bruksvilkår må være i overensstemmelse med Referansekatalogen og FADs føringer på nettstedet data.norge.no. Informasjon om hvilke rådata som er tilgjengelige, skal publiseres på virksomhetens nettside. Dette bør ses i sammenheng med registrering av datasett på nettstedet data.norge.no.

Etater som vurderer å etablere nye eller å oppgradere eksisterende publikumstjenester med utgangspunkt i rådata, skal normalt gjøre disse rådataene offentlig tilgjengelige i maskinlesbare formater, dersom ingenting er til hinder for slik tilgjengeliggjøring av rådata. Før virksomheten eventuelt selv etablerer nye publikumsløsninger basert på rådata, må det vurderes om det er mer kostnadseffektivt å tilgjengeliggjøre rådata i maskinlesbare formater som grunnlag for at andre kan utvikle tjenester. Det skal framkomme av årsrapporten hvilke data som er gjort tilgjengelige. Dersom publikumstjenester blir etablert uten tilgjengeliggjøring av rådata, skal dette begrunnes i årsrapporten.

5.8 Risikostyring og intern kontroll

Finansdepartementet er opptatt av at Finanstilsynet gjennomfører risikovurderinger som ledd i sin interne styring, jf. økonomiregelverket av 2004. Arbeid med strategiplaner og større utviklingstiltak i Finanstilsynet skal alltid bygge på risikovurderinger.

Omtale av risikovurderinger i dette tildelingsbrevet er tredelt:

- Årlige risikovurderinger, jf. nedenfor.
- Departementets behandling av Finanstilsynets risikovurderinger, jf. nedenfor.
- Finanstilsynets resultatrapportering relatert til risikovurderinger, jf. pkt. 4.

Risikovurderinger

Årlige risikovurderinger skal integreres i styringsdialogen etter følgende retningslinjer:

- Årlige risikovurderinger relatert til Finanstilsynets hovedmål, skal sendes departementet i etterkant av utarbeidelsen av Finanstilsynets virksomhetsplan. Der hvor risikoen vurderes som høy, skal årsak til risikoen identifiseres og risikoreduserende tiltak beskrives. Dersom det er risikovurderinger som er av en

slik art at det kan ha negative konsekvenser dersom disse blir offentlig kjent, ber departementet om at disse rapporteres særskilt på en måte som sikrer fortrolighet.

- Det skal i forkant av departementets arbeid med tildelingsbrev rapporteres om eventuelle endringer i risikovurderingene som ble sendt departementet i etterkant av utarbeidelsen av virksomhetsplanen.
- Endring i risikovurderinger (risikobildet) skal være et fast tema i styringsdialogen.

I dokumenter som omhandler forhold og utviklingstrekk i tilsynsområdene, bør det tilstrebes en mest mulig strukturert behandling av risikoforhold.

Departementet viser til det risikobildet som er presentert departementet i dokumenter og møter. Finanstilsynet har identifisert to områder hvor risikoen er vurdert til moderat/høy. Disse angis nedenfor. På begge områder er grunnlaget for vurderingen at mulige konsekvenser av aktuelle svakheter anses å være moderat/alvorlig, mens sannsynligheten for at dette skal inntreffe anses som moderat:

- Risiko for at kritiske svakheter og/eller brudd på regelverk hos institusjoner under tilsyn ikke avdekkes.
- Risiko for at Finanstilsynet ikke forstår og håndterer nye risikoområder som en følge av endringer i markedet og regelverket.

Finansdepartementet forutsetter at Finanstilsynet, innenfor gjeldende budsjettammer og fullmakter, følger opp risikofaktorene og iverksetter nødvendige risikoreduserende tiltak for å bringe risikoen ned på et akseptabelt nivå. Finanstilsynet bør angi status for og virkninger av risikoreduserende tiltak knyttet til ovennevnte risikofaktorer i forbindelse med Finanstilsynets resultatrapportering, jf. pkt. 4. Finansdepartementet forutsetter at Finanstilsynet rapporterer om endringer i mislighetsprofilen sammen med risikovurderinger.

Internkontroll – etterlevelse

Internkontroll omfatter tiltak og metoder som virksomheten gjennomfører for å forebygge styringssvikt, feil og mangler. Gjennomføring av effektiv internkontroll står sentralt i oppfølgingen av gjeldende økonomiregelverk. Departementet legger til grunn at Finanstilsynet har en effektiv internkontroll. Finanstilsynet bes i årsrapporten for 2011 rapportere om det er avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i internkontrollen og hvilke utbedringstiltak som eventuelt er iverksatt, jf. omtalen av risiko ovenfor.

Departementet ber videre om at Finanstilsynet i årsrapporten redegjør for hvorvidt internkontrollen har avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter. Hensikten med en slik rapportering er å bidra til at departementet kan forsikre seg om at virksomheten drives på en betryggende måte.

Finanstilsynet skal varsle om hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse, jf. departementets brev av 17. november 2008. I årsrapporten skal Finanstilsynet kort redegjøre for risiko for, og iverksatte tiltak mot, at varslede hendelser kan inntreffe på nytt.

6. BUDSJETTILDELINGER OG FULLMAKTER

Budsjettvedtak

Stortinget vedtok 25. november og 15. desember 2010 følgende bevilgninger for Finanstilsynet:

Kap. 1602 Finanstilsynet

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
01	Driftsutgifter	293 900
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	10 000
	Sum	303 900

Kap. 4602 Finanstilsynet

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
03	Prospektkontrollgebyrer	9 000
	Sum	9 000

Kap. 5580 Sektoravgifter under Finansdepartementet

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Beløp
70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	294 900
	Sum	294 900

I departementets brev av 22. april og 5. oktober 2010 er det nærmere redegjort for hvordan bevilgningsforslagene er framkommet.

Merinntektsfullmakt

For 2011 gis Finanstilsynet fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1602, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4602, post 03.

Bestillingsfullmakt

For 2011 gis Finanstilsynet fullmakt til å foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 10 mill. kroner på kap. 1602, post 45.

Budsjettmessige forutsetninger

Finansdepartementet understreker Finanstilsynets ansvar for å planlegge virksomheten i 2011 slik at målene kan nås innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9.

Dersom det oppstår problemer med økonomistyringen, må tiltak iverksettes slik at det ikke oppstår behov for å øke bevilgningen. Departementet understreker at det ikke må pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og § 7 i Reglement for økonomistyring i staten, vil Finansdepartementet med dette meddele at Finanstilsynet i 2011 tildeles og gis adgang til å disponere bevilgningene som er beskrevet i dette brevet.

Fullmakter

I vedlegg 1 omtales først budsjettfullmakter som må gis eller delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A. Dernest listes fullmakter som er delegert til Finansdepartementet og som virksomheten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales *administrative* fullmakter som er delegert til Finanstilsynet ved eget brev, jf. pkt. C.

Med hilsen

Tore Eriksen e.f.
finansråd

Jan Bjørland
ekspedisjonssjef

Vedlegg: Fullmakter 2011
Foreløpig styringskalender for 2011
Gjenpart: Riksrevisjonen

Vedlegg 1

Fullmakter 2011

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Reviderte vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene ble gitt ved kgl.res. av 2. desember 2005 og redegjort for i rundskriv R-110/2005 5. desember 2005, jf. brev 12. desember 2005. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av Finansdepartementet, jf. R-0534 B, som forklarer budsjettfullmaktene nærmere. (Alle rundskriv fra Finansdepartementet finnes på departementets hjemmesider.)

Nedenfor omtales to typer budsjettfullmakter: Først fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A nedenfor. Der nest fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som virksomhetene må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales *administrative* fullmakter som er delegert til Finanstilsynet ved egne brev, jf. pkt. C.

A. *Budsjettfullmakter som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres*

- Det vises til merinntektsfullmakt, jf. pkt. 6.
- Det vises til bestillingsfullmakt, jf. pkt. 6.
- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (post 01), jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler (ekskl. husleieavtaler) og avtale om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005, siste avsnitt.

B. *Budsjettfullmakter som er delegert Finansdepartementet og som etaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle*

- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til neste, jf. Finansdepartementets brev av 12. juni 2009.
- Overskridelse mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår, jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.

C. *Administrative fullmakter*

- Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev av 12. juni 2009.
- Statens erstatningsansvar, jf. Finansdepartementets brev av 21. mars 2000.
- Eiendomsforvaltning, jf. Finansdepartementets brev av 7. oktober 1993.
- Fullmakt vedrørende økonomisk ansvar for arbeidstakere som har påført staten økonomisk tap, jf. Finansdepartementets brev av 18. desember 2000.

Vedlegg 2

Styringskalender 2011

Finanstilsynet

Måned	Aktivitet	Dato
Januar	- Kvartalsmøte mellom Finanstilsynet og FIN	Uke 1-3
Februar	- Forklaringer til statsregnskapet mv. - Årsrapport for 2010 til FIN	Februar ¹⁾ 25.02.11
Mars	- Finanstilsynets virksomhetsplan for 2011 oversendes FIN - Innspill til budsjettrevisjonen våren 2011 - Møte. Gjennomgang av personalområdet - - Møte. Gjennomgang av årsrapporten for 2010 - Medarbeidersamtale mellom finansråden og Finanstilsynets direktør	Medio mars Primo mars Mars/april Mars/april Mars/april
April	- Utsendelse av foreløpige budsjetttrammer 2012 for Finanstilsynet fra FIN etter regjeringens rammekonferanse - Statusrapport om budsjettsituasjonen per 01.04.2011 fra Finanstilsynet	Uke 15 20.04.11
Mai	- Forslag til omtale i Prop. 1 S (2011-2012) til FIN (budsjett- og rapportdel) - Kvartalsmøte mellom Finanstilsynet og FIN	20.05.11 Uke 18-21
September	- Kvartalsmøte mellom Finanstilsynet og FIN	Uke 36-49
Oktober	- Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2011-2012) for Stortinget - Innspill til nysalderingen av budsjettet for 2011 - Halvårsrapport for gjennomføring av virksomhetsplan for 2011 oversendes FIN - Statusrapport om budsjettsituasjonen per 01.10.2011 fra Finanstilsynet	Primo oktober Primo oktober Medio oktober 20.10.11
November	- Foreløpig tildelingsbrev for 2012 til Finanstilsynet - Tekniske retningslinjer for arbeidet med statsbudsjettet for 2013 fra FIN (Budsjettskrivet for 2013) - Forslag til budsjett for 2013 for Finanstilsynet til FIN	Medio november Primo november Ultimo november
Desember	- Tildelingsbrev for 2012 til Finanstilsynet fra FIN - Kvartalsmøte mellom Finanstilsynet og FIN	Ultimo desember Uke 49-52

¹⁾ Retningslinjer og frister vedr. forklaringer til statsregnskapet mv. er gitt i rundskriv R-8/2010 av 12. november 2010, oversendt ved brev 22. november 2010 fra FIN.